

OBSAH

Poděkování	7
Předmluva	8
Úvodní slovo	9

I. KARDIOCHIRURGIE

1 Historie a současnost kardiochirurgie	18
2 Anatomie srdce a cév	20
2.1 Anatomie srdce	20
2.2 Anatomie cév	21
2.3 Srdeční cévy	22
3 Fyziologie a patofyziologie kardiovaskulárního systému	23
3.1 Kardiovaskulární systém	23
3.2 Srdeční revoluce	23
3.3 Převodní systém srdeční	24
4 Mimotělní oběh	26
4.1 Základní komponenty přístroje pro mimotělní oběh	26
4.2 Princip mimotělního oběhu	27
4.3 Ochrana srdce před ischemickým postižením během mimotělního oběhu	28
5 Vyšetřovací metody a předoperační vyšetření	29
6 Anestezie v kardiovaskulární chirurgii	33
7 Ischemická choroba srdeční	34
7.1 Etiologie	34
7.2 Klasifikace a projevy	34
7.3 Diagnostika	35
7.4 Léčba	36
8 Onemocnění srdečních chlopní	43
8.1 Vrozené vady	44
8.2 Získané vady	44
8.3 Typy výkonů na srdečních chlopních	49

9	Onemocnění hrudní aorty	54
9.1	Výduť aorty	54
9.2	Disekce aorty.	57
10	Poranění srdce a velkých cév	59
10.1	Tupé poranění srdce.	59
10.2	Penetrující poranění srdce	60
10.3	Tupé poranění aorty.	61
10.4	Tupá a penetrující poranění nitrohrudních cév	62
11	Chirurgická léčba poruch srdečního rytmu	63
12	Onemocnění perikardu	68
12.1	Klinické příznaky perikardiálního výpotku	68
12.2	Perikarditidy	69
12.3	Punkce perikardu (pericardiocentesis)	70
12.4	Perikardiální okno	70
12.5	Perikardektomie	71
13	Embolie do arteria pulmonalis (plicní embolie)	72
14	Pooperační průběh a komplikace po kardiochirurgických operacích	74
14.1	Pooperační průběh u nekomplikovaného pacienta	74
14.2	Komplikace po kardiochirurgických operacích	75
15	Hospitalizace a ošetřovatelská péče na kardiochirurgickém oddělení	77
16	Návrat domů po operaci	81
17	Principy sekundární prevence ischemické choroby srdeční	84
18	Lázeňská léčba	86

II. CÉVNÍ CHIRURGIE

19	Cévní chirurgie – Úvod	90
19.1	Charakteristika cév	90
19.2	Vyšetřovací a diagnostické postupy	91
20	Chirurgie tepen	92
20.1	Tepny a jejich patologie.	92
20.2	Ischemická choroba	94
20.3	Cévní náhrady	94
21	Onemocnění břišní aorty a tepen dolních končetin	95
21.1	Chronická zúžení a uzávěry tepen dolních končetin	95
21.2	Onemocnění břišní aorty a pánevních tepen.	95
21.3	Onemocnění femoropopliteokrurálního řečiště	98

22	Akutní uzávěry aortofemorokrurální oblasti	100
22.1	Akutní uzávěr pánevní tepny	100
22.2	Uzávěr stehenní tepny	101
23	Výdutě břišní aorty a tepen dolních končetin	103
23.1	Výduť břišní aorty	103
23.2	Extraanatomické rekonstrukce	105
23.3	Výduť pánevních tepen	105
23.4	Výduť femorálních tepen a distálního řečiště	106
24	Onemocnění tepen zásobujících horní končetiny	107
24.1	Stenózy či uzávěry nitrohrudního úseku tepen horních končetin	107
24.2	Stenózy či uzávěry mimohrudního úseku tepen horních končetin	108
24.3	Výdutě tepen horních končetin	108
24.4	Akutní cévní příhody tepen horních končetin	109
25	Onemocnění tepen zásobujících mozek	110
25.1	Mozková ischemie	110
25.2	Obliterující onemocnění	111
25.3	Výdutě tepen zásobujících mozek	111
26	Onemocnění hrudní aorty	113
26.1	Vzestupná aorta	113
26.2	Aortální oblouk	114
26.3	Sestupná hrudní aorta	115
27	Některé zvláštní situace v cévní chirurgii	116
27.1	Diabetická angiopatie	116
27.2	Cévní přístupy pro hemodialýzu	116
27.3	Vaskulární impotence	117
27.4	Lumbální sympatektomie (LSE)	117
28	Chirurgie žil	118
28.1	Uzávěry systémových žil	118
28.2	Varixy (městky) dolních končetin	120
29	Poranění cév, první pomoc	122
29.1	Krytá poranění	122
29.2	Otevřená, penetrující, poranění cévního systému	123

III. HRUDNÍ CHIRURGIE

30	Anatomie hrudníku	126
30.1	Anatomie hrudní stěny	126
30.2	Anatomie tracheobronchiálního stromu a plic	126
30.3	Plicní křídla	129
30.4	Cévní systém plic	129
30.5	Anatomie pleurálního prostoru	129

30.6	Mediastinum	130
30.7	Bránice	131
30.8	Lymfatické uzelny	132
30.9	Ductus thoracicus	132
31	Předoperační funkční vyšetření plic	133
31.1	Hodnocení rizik resekce plic	135
31.2	Předoperační interní vyšetření	135
31.3	Perioperační doporučení	137
32	Předoperační příprava	138
33	Anestezie	141
33.1	Předanestetické vyšetření	141
33.2	Specifika anestezie v hrudní chirurgii	142
33.3	Mikrobiologická problematika	147
33.4	Prevence tromboembolické nemoci	148
34	Diagnostické výkony v hrudní chirurgii	149
34.1	Punkce pleurální dutiny	149
34.2	Parasternální mediastinotomie	150
34.3	Mediastinoskopie	150
34.4	Klasická torakoskopie	152
34.5	Otevřená plicní biopsie	152
34.6	Explorativní torakotomie	153
34.7	Videomediastinoskopie	153
34.8	Transcervikální extenzivní mediastinální lymfadenektomie	154
34.9	Videotorakoskopie a videoasistovaná torakoskopie	155
35	Léčebné výkony v hrudní chirurgii	156
35.1	Hrudní drenáž	156
35.2	Pleurostomie	160
35.3	Dekortikace a pleurektomie	160
35.4	Empyemektomie	160
35.5	Torakoplastika	161
35.6	Muskuloplastika	161
35.7	Sympatektomie	162
35.8	Splanchniektomie	162
36	Léčebné výkony resekční	163
36.1	Operační přístupy	163
36.2	Klínovitá resekce	164
36.3	Enukleace nebo exstirpace tumoru	164
36.4	Segmentární resekce	165
36.5	Lobektomie	165
36.6	Bilobektomie	166

36.7	Pneumonektomie	166
36.8	Mediastinální lymfadenektomie	167
36.9	Videoasistované plicní resekce	167
37	Mediastinum	168
37.1	Exstirpace tumoru mediastina	168
38	Výkony na průdušnici	169
38.1	Tracheostomie	169
38.2	Montgomeryho kanyla	169
38.3	Resekce průdušnice	170
39	Stěna hrudní	171
39.1	Resekce hrudní stěny	171
39.2	Stabilizace stěny hrudní	171
39.3	Plastika vpáčeného hrudníku	172
40	Bránice	173
40.1	Resekce bránice	173
40.2	Plastika bránice	173
40.3	Brániční kýly	173
41	Speciální typy operačních přístupů	175
41.1	Plicní resekce s nutností intraperikardiální preparace	175
41.2	Bronchoplastické a angioplastické plicní resekce	175
41.3	Operace Pancoastova tumoru	177
41.4	Operace nádorů T4	177
41.5	Resekce aorty	178
41.6	Resekce horní duté žíly	178
41.7	Tracheální a karinální resekce	179
41.8	Resekce levé předsíně	180
41.9	Multiviserální resekce	180
41.10	Reoperace plicních nádorů	180
42	Poranění hrudníku	181
42.1	Vyšetření	181
42.2	Zavřená poranění	182
42.3	Otevřená poranění	182
42.4	Zhmoždění hrudníku	182
42.5	Zlomeniny žeber	183
42.6	Zlomenina sterna	184
42.7	Pneumotorax	184
42.8	Traumatický hemotorax	185
42.9	Poranění plic	186
42.10	Poranění trachey a bronchů	187
42.11	Poranění srdce	187
42.12	Poranění jícnu	187

43	Pooperační péče a komplikace	188
43.1	Pooperační sledování a monitorování	188
43.2	RTG snímek plic	189
43.3	Laboratorní vyšetření	189
43.4	Analgezie	190
43.5	Medikamentózní terapie	190
43.6	Krvácení	190
43.7	Prevence respirační insuficience	192
44	Pooperační rehabilitace	194

IV. TRANSPLANTACE

45	Transplantace srdce	196
45.1	Příjemce	196
45.2	Dárce	198
45.3	Technika transplantace srdce	201
45.4	Výsledky transplantací a dlouhodobý osud nemocných.	201
46	Transplantace plic	203
46.1	Předtransplantační vyšetření příjemce	204
46.2	Dárce a odběr plic	208
46.3	Technické provedení transplantace plic	209
46.4	Potransplantační péče a sledování	211
46.5	Imunosupresivní terapie u pacientů po transplantaci plic.	212
46.6	Komplikace	212
46.7	Retransplantace	215
Literatura		216
Přehled použitých zkratek		219
Summary		222
Medailonky autorů		223
Rejstřík		227